

UTRINKI Z NARAVOSLOVNE EKSURZIJE 12. in 13. septembra 2019

Destinacija: Ljubljana–Novo mesto–Krško–Brestanica–Laško–Ljubljana

V četrtek, 12. septembra 2019, smo se dijaki oddelka 3. G z razredničarko Niko Cebin in profesorjem matematike Rokom Škufco ob 8. uri odpravili na dvodnevno strokovno naravoslovno ekskurzijo na Dolenjsko in Štajersko. Naš prvi postanek je bil v dolenski prestolnici, Novem mestu, natančneje v tovarni zdravil Krka, ki se uvršča v vrh generičnih farmacevtskih podjetij v svetu. Tam smo spoznali proizvodnjo zdravil na recept, izdelkov brez recepta in veterinarskih izdelkov. V obratu za proizvodnjo trdnih oblik zdravil Notol smo se okrepčali s slastno malico. Nato nas je pot vodila proti Štajerski do Krškega, natančneje do Kulturnega doma Krško, kjer smo si ogledali film o delovanju nuklearne elektrarne, nato pa smo imeli krajše predavanja o njenem delovanju, prednostih in slabostih. Zatem smo se z avtobusom odpeljali na vodeni ogled elektrarne. Le nekaj sto metrov od nuklearne elektrarne je sedež podjetja GEN-i, polovičnega lastnika elektrarne. V podjetju smo sodelovali v interaktivnem centru, kjer smo veliko izvedeli o energetiki, energiji in trajnostnem razvoju na tem področju ter na osnovi pridobljenega znanja kritično vrednotili potrošnjo različnih vrst energije, od energije fosilnih goriv do obnovljivih virov in jedrske energije z gospodarskega, družbenega ter okoljskega vidika. Preizkusili smo se v številnih fizikalnih poskusih in spoznali delovanje nekaterih naprav, med drugim tudi Teslove tuljave.

Dan smo zaključili ob pol devetih zvečer na gradu Rajhenburg v Brestanici. Naučili smo se, da začetki gradu segajo v 12. stoletje, nato je grad stoletja upravljala vplivna družina, ki je v 15. stoletju dosegla viteški naziv. Leta 1881 so grad kupili menihi trapisti in ga uredili v samostan, ki je deloval do aprila 1941, ko je nemška okupacijska oblast na gradu vzpostavila taborišče za izgon Slovencev. Po zanimivem ogledu enega najstarejših gradov na Slovenskem smo se udeležili delavnice, na kateri smo po recepturi trapistov (ti so izdelovali čokolado, ki so jo tržili pod blagovno znamko *Imperial*) izdelali čokoladne lizike, ki smo jih »tržili« pod blagovno znamko *Gimnazija Ledina*. Verjetno se vam cedijo sline in ni treba posebej poudarjati, da niso imele daljše življenjske dobe od nekaj minut.

Na gradu so razstavljeni tudi najpomembnejša odličja Primoža Kozmusa, najboljšega slovenskega atleta (met kladiva) vseh časov in enega najuspešnejših športnikov v zgodovini Slovenije. In še to: prespali smo v prijetnem hostlu v Brestanici, katerega lastnik je Primož Kozmus. Tam smo navsezgodaj telovadili in imeli odličen zajtrk. Preden smo hostel zapustili, si je šampion Primož Kozmus posebej za nas vzel čas, z nami poklepetal in se fotografiral.

Naslednji dan, ne glede na to, da je bil petek, 13., smo začeli v Vrtni obilja v Brestanici. Predstavili so nam sonaravno vrtnarjenje, ki temelji na ustvarjanju rodovitnih tal brez prekopavanja, le z uporabo zastirk iz organskih materialov. Ekološko pridelano zelenjavo smo zaužili v obliki okusnih namazov, žejo pa je gasila naravna limonada iz citronske mete in melise.

Pred nami je bila še zadnja destinacija, to je mesto Laško, ki je znano po pivu in cvetju. Tu smo si ogledali Pivovarno Laško, katere lastnik je nizozemsko podjetje Heineken, spoznali postopke pridelave – varjenja piva in njegove fizikalne lastnosti.

Naučili smo se veliko novega, spoznali zelo srčne ljudi, pridobili kar nekaj izkušenj, predvsem pa z uporabo kritičnega mišljenja vrednotili trajnost na različnih področjih življenja.